

Veien fram mot en bedre kobling mellom samfunnsplan og økonomiplan

veileder utarbeidet av Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Justis- og kommunaldirektør
Per Elvestad

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

*Romssa ja Finnmárkku stáhtahálddašeddji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija*

02.12.2024

Rammeverk - Økonomiplanlegging vs samfunnsplanlegging

Kommuneloven § 14-1

Kommuner og fylkeskommuner skal utarbeide samordnete og realistiske planer for egen virksomhet og økonomi og for lokalsamfunnets eller regionens utvikling.

Kommuneloven § 14-4

Økonomiplanen skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale og regionale planer skal følges opp.

PBL § 11-2 Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon.

PBL § 11-3 Virkningen av kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens handlingsdel gir grunnlag for kommunens prioritering av ressurser, planleggings- og samarbeidsoppgaver og konkretiserer tiltakene innenfor kommunens økonomiske rammer.

Bakgrunn for prosjektet

Økonomiplan/budsjett forholder seg ofte lite til kommuneplanens føringer.

Kommuneplanene er ofte mer ambisiøse enn hva økonomiske rammer tillater

utdaterte overordnede planer

for lite spissede satsinger i kommuneplanens samfunnsdel

manglende handlingsdel

lite formalkrav til innholdet i en handlingsdel

manglende mal på et helhetlig dokument som utgjør handlings- og økonomiplan

begrenset økonomisk handlingsrom eller friske midler i kommunene

lite samarbeid mellom de som arbeider med planlegging og økonomi i kommunene

Foto: iStock

Statsforvalterens anbefalinger:

- Kommunene bør ha økt fokus på samordning av samfunns- og økonomiplanleggingen. Dette kan både bedre realismen i planene, og forenkle og effektivisere planarbeidet.
- For å få dette til bør kommunene utarbeide *ett felles dokument* for samfunnsplanens handlingsdel og økonomiplanen (HØP).
- Et felles dokument må bygge på **samtidighet** i prosessene som ligger til grunn for prioriteringene, en gjennomtenkt og oppdatert **målstruktur** og en realistisk beskrivelse av **økonomiske forutsetninger** og framtidig handlingsrom.
- Kommunen bør sammenstille en helhetlig målstruktur utfra kommuneplanens samfunnsdel og andre delplaner.
- HØP bør ha en samlet mål og tiltaksoversikt som refererer til den helhetlige målstrukturen som viser hvordan målene følges opp enten med friske midler eller innenfor eksisterende ramme.

Kobling mellom handlingsplan og økonomiplan, kommuner i Troms og Finnmark

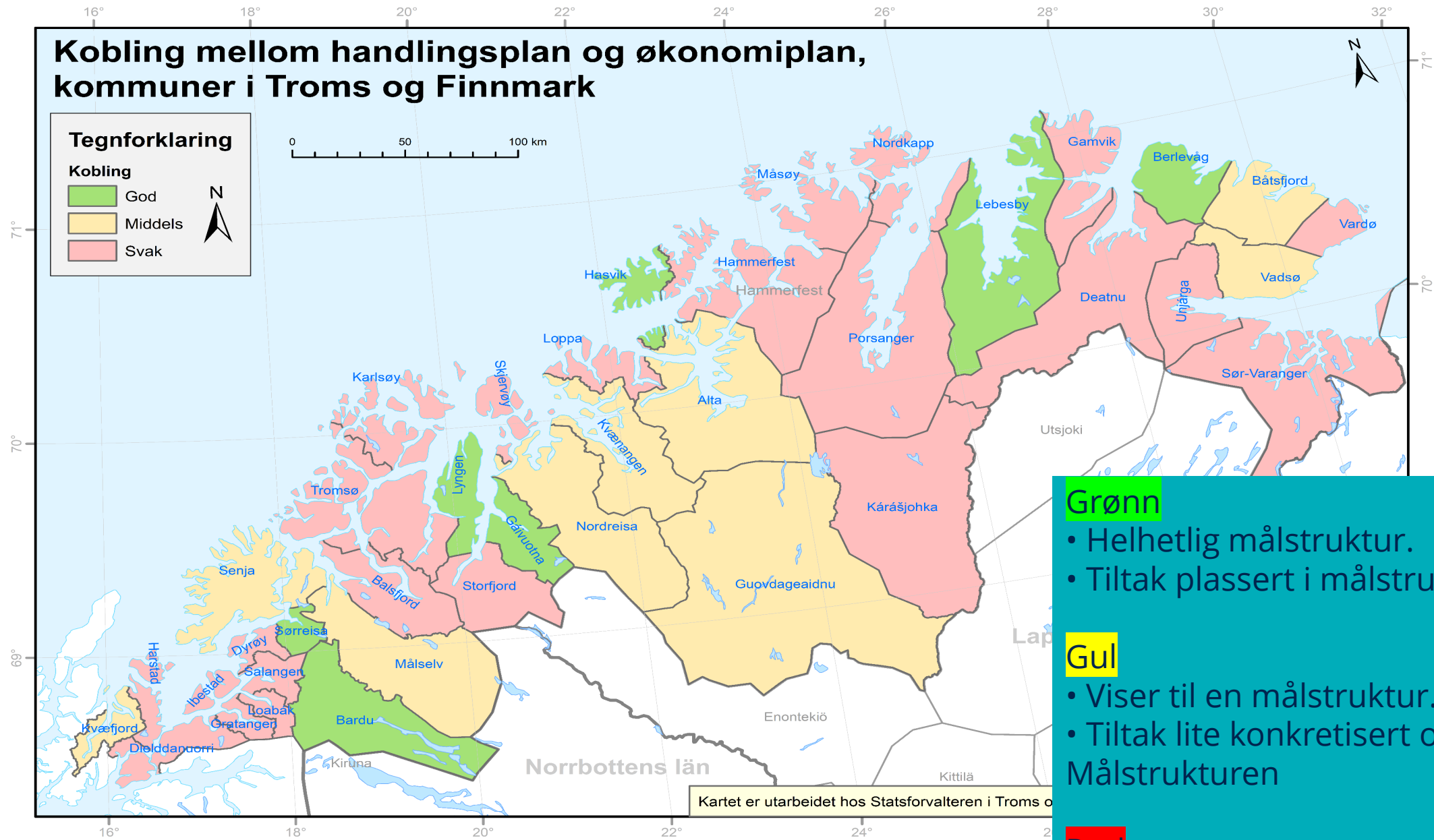
Tegnforklaring

Kobling

- God
- Middels
- Svak

0 50 100 km

Kartet er utarbeidet hos Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Grønn

- Helhetlig målstruktur.
- Tiltak plassert i målstrukturen

Gul

- Viser til en målstruktur.
- Tiltak lite konkretisert og ikke plassert i Målstrukturen

Rød

- Ingen målstruktur

Statsforvalteren - veien videre

- Fortsatt fokus på veiledning om en bedre kobling mellom samfunnsplan og økonomiplan
- Kartlegge status i kommunene
- Innhente informasjon om kommunenes erfaringer/utfordringer i dette arbeidet
- Videreutvikle veilederen, eventuelt i samarbeid med andre kommuner eller departementet

Spørsmål?

Våre verdier:

- Klokskap
- Omsorg
- Stolthet

